

Ez az a híres tabáni romantika. Kopott, csúf viskók tűzfalai a királyi palota lábainál.

A VÉN TABÁNBAN...

Tabán. Ki nem sétált közülünk kettesben, holdvilágos estén a tabáni utcák hepe-hupáin, a düledező házak között, a kopott köveken? Ezt jelenti nekünk a Tabán, fiatal szerelmet, tavaszi hangulatot, mutasson bár ősz, vagy telet a naptár, kedves emlékét egy-egy átmulatott éjszakának, hiszen itt minden sikátor kocsmához vezet. A hangulat, vagy a pénztárca állapotának megfelelően mindenfélét találunk itt, elegáns, drága vendéglőt, ahol kitűnő az étel, a bor és a zene, s a legszebb autók tulajdonosaira várnak a bejárat előtt hosszú sorban a kocsik, egy utcával tovább pedig primitív kocsmaszobában olcsó kocsisbort lehet kapni, potom pénzért a pörköltet és keservesen cincog hozzá az egy szál rossz cigány.

Hangulatot kerestünk a Tabánban, az elmúlt idők ittfelejtett romjai között. A felfelé kanyargó lépcsők kövel, amelyeken andalgás közben majdnem kitérik a cipőnk sarka, maradék nélkül adják az illúzióját egy más világnak, amit tulajdonképpen keres az ember, ha a Tabánba megy. A múlt század hangulatát adják, a békevéket, amikor igazán virágjában volt az esti Tabán. Krudy Gyula kedves öreg lumpjai tanyáztak itt a törzsasztaloknál, a hadnagyutcai földszintes ház ablakán kacér szépasszony nézett ki, várva a széptevőt, aki Pestről sétált át a hídon, szerelmespárok bujtak meg a kerthelyiség lugasaiban, diákok és tisztas budai polgárok bozoggattak a kocsmaudvar gesztenyefái alatt.

Az esti hangulat, a múlt keresése az, ami értelmet és értéket ad a Tabánnak.

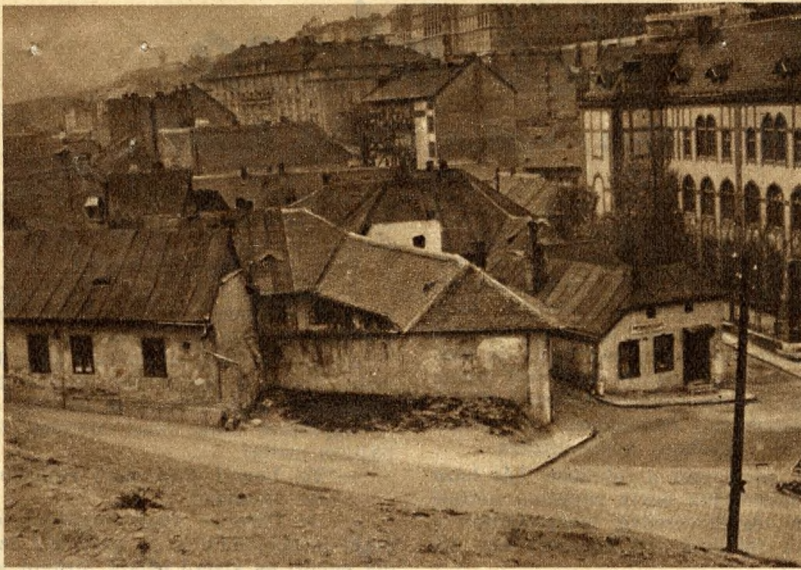
Mert ugyan ki volt közülünk nappal a Tabánban? Délelőtt például, amikor semmi sincs meg az esti illúziókból. Ha elmegyünk villamoson mellette, milyen kiábrándítóan csunya a sok hullott vakolat, a félig összeomlott házak rendetlen, zsufolt tömege. Ha idegeneket vezetünk körül a városban, s például a Gellért-hegyről mutatjuk meg büszkén Budapest csodálatos panorámáját, akkor látjuk, hogy a mi romantikus Tabánunk tulajdonképpen nem egyéb, mint csunya szépséghiba a mi gyönyörű fiatal Budapestünk testén. Bántó, rikitó szépséghiba. Nem beszélve arról, hogy milyen kihasználatlan, kárbavesztett terület a város közepén. Hogy mennyire rontja a kilátást a várra, hogy milyen rettenetesek, omladozók a kicsi házak piszkos, nyitott udvaraikkal, milyen éles az ellentét a kiépült Tabán villasorai és eközött a romhalmaz között.

Ne haragudjanak a Tabán szerelmesei és a kis kocsimák törzsvendégei, de talán lehet még hangulatot is találni máshol majd, ha történik végre valami a Tabánnal. Ha egyszer elfoglalja majd azt a helyet, ami megilleti ezt a remek fekvésű városrészt. Ha villák és modern bérházak emelkednek az eltűnt romok és nyomorult házacskák helyén s a kanyargó, rosszul kövezett síkatorok helyett széles aszfaltutak vezetnek föl ide. A mai fiataloknak ugye mond semmit már ez a múlt századi romantika, amit a mai Tabán nyújt. A mai szerelmespárok nem kívánnak elbujni kicsi kocsmalugasokba többé, hanem táncolni akarnak, nagy, tágas terraszokon,

nem értik többé a mult szavát. Jobban tetszik minden, ami naps, levegős, egészséges és nyílt, kényelmes és modern, jobban tetszik a fedett uszoda, mint a Rác-fürdő.

Lehet, hogy korai még elbucsuzni a Tabántól és elsratni a Tabánt. Lehet, hogy korai még örülni a Tabán helyén épülő tündéri új városrésznek, de a Tabán ugyanis emlék már ma is és az emléket igazán megőrizhetjük akkor is, ha nem lesz többé.

Nem lesz könnyű elbucsuzni tőle. Még szól a zene a Mély Pincében, a Kakukban és az Averbén s a többiek sem némultak el. De az étlap szélén már ott van a vendéglő új címe, amiről a „Tabán lebontása után” meg lehet találni a régi helyét. Talán utoljára hullatják le leveleiket az idei őszön a szűk udvarokban a régi fák

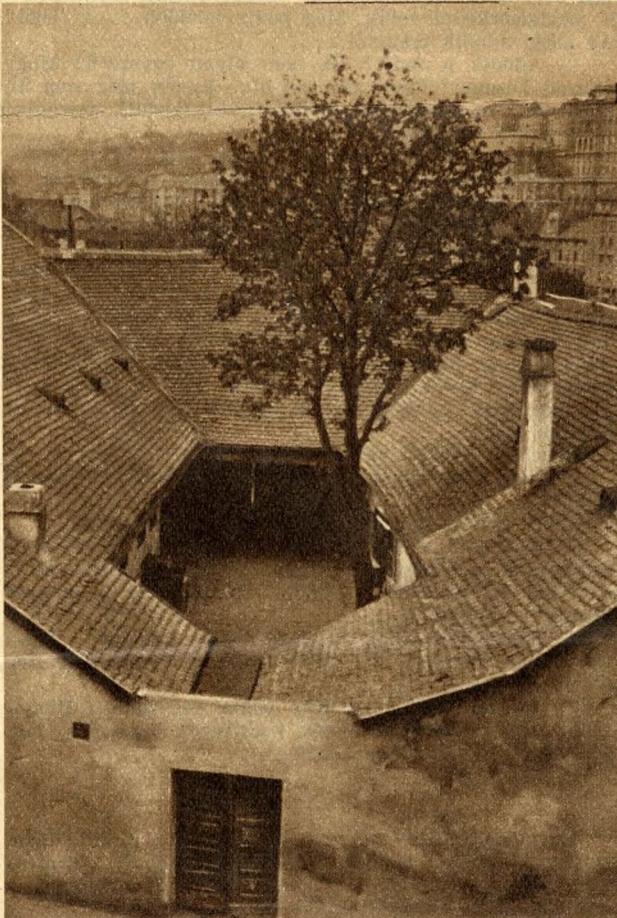

s talán ki se tud zöldülni tavasszal a vadszőlő a kocsmalugasok falán.

A Tabán és a mult szerelmesei jól teszik, ha kihasználják ezt az ősz és holdas esteiken még elbolyonganak a Tabán utcáin és elbucsuznak tőle. A kicsi házak lakói is gondolhatnak a költözésre, meg kell válniuk a szűk falaktól és a régi kövektől, amelyek menedéket adtak nekik. A Tabán la-

kóinak lesz a legszomorubb, mert romantikát, hangulatot találnak a mulatni vágyó emberek akkor is, ha nem lesz többé Tabán, de hogy ezek a szegény emberek hol fognak menedéket találni, a legnehezebb kérdése a Tabán lebontásának.

Ez az élet, ujat építünk a romok fölé. Ahogy most elmúlik a Tabán, ugyanugy fog elmúlni a most még csak építészek álmaiban élő új Tabán is. N. R.

Egy hangulatos udvar és egy nemhangulatos udvar Tabánban.